

KATEŘINA VALACHOVÁ
ministryně školství, mládeže a tělovýchovy

Č.j.: MSMT-9735/2015-9
Počet stran: 10

ROZHODNUTÍ

Ministryně školství, mládeže a tělovýchovy jako správní orgán příslušný podle § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 143 odst. 2 a § 148 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, rozhodla o rozkladu ze dne 26. 3. 2015 podaném společností Základní škola waldorfská a mateřská škola České Budějovice o.p.s, IČO 28068769, se sídlem m. Chlajna 23, 370 05 České Budějovice (dále jen „účastník řízení“), právně zastoupená Mgr. Martinem Láníkem, advokátem se sídlem Braunův dům, Karlovo nám. 24, 110 00 Praha 1, proti rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) č.j. MSMT-45656/2014-8 ze dne 10. 3. 2015, kterým byla zamítnuta žádost účastníka řízení o zápis střední školy, obor 78-42-M/06 - Kombinované lyceum v denní formě vzdělávání s kapacitou 120 žáků, do rejstříku škol a školských zařízení,

t a k t o:

Rozklad se dle § 152 odst. 5 písm. b) správního řádu zamítá.

O d ů v o d n ě n í

I.

Dne 30. 9. 2014 podal účastník řízení ke Krajskému úřadu Jihočeského kraje „žádost o změnu zápisu do Rejstříku škol a školských zařízení v souvislosti s rozšířením školy a střední školy“; žádost byla doložena svazkem příloh. Účastník řízení žádá o zápis střední školy, obor 78-42-M/06 - Kombinované lyceum v denní formě vzdělávání s kapacitou 120 žáků. K žádosti o zápis účastník řízení rovněž přiložil žádost o stanovisko krajského úřadu k požadované změně zápisu ve smyslu § 147 odst. 1 písm. q) školského zákona.

MŠMT žádost účastníka řízení obdrželo dne 1. 12. 2014 prostřednictvím Krajského úřadu Jihočeského kraje podle § 146 odst. 1 školského zákona dopisem pod č.j. KUJCK

69030/2014/OSMT ze dne 28. 11. 2014.

MŠMT jako správní orgán I. stupně poté, co si opatřilo další doplnění žádosti od účastníka řízení z hlediska plánovaného umístění tříd, předpokládaného učebního plánu a personálního zabezpečení výuky požadovaného oboru vzdělávání (kombinované lyceum) a doplnění stanoviska Krajského úřadu Jihočeského kraje o podrobnější doložení konkrétních údajů týkajících se zhodnocení potřebnosti zápisu předmětné střední školy s ohledem na demografický vývoj v regionu a o rozbor dostupnosti vzdělávání v dané oblasti vzhledem k počtu žáků (dostupnost vzdělávání v oboru, naplněnost škola).

Poté, co byl účastník řízení vyzván k seznámení se s podklady pro rozhodnutí po ukončení shromažďování podkladů pro rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu, účastník řízení využil práva nahlédnout do spisu dle § 38 správního řádu a vyjádřil se k podkladům pro rozhodnutí, MŠMT podanou žádost podle § 148 odst. 3 písm. a) a § 149 školského zákona posoudilo a rozhodnutím č.j. MSMT-45656/2014-8 ze dne 10. 3. 2015 žádost zamítlo. Důvodem pro zamítnutí žádosti byl její nesoulad s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2011 - 2015 (dále jen „DZ ČR“) a Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihočeského kraje (dále jen „DZ JČK“), které jsou založeny na objektivních skutečnostech.

Žádost je, pokud jde o DZ ČR, v rozporu s pododílem 4: Optimalizace sítě středních a vyšších odborných škol, a, pokud jde o DZ JČK, s kapitolou II Strategické směry rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy. Konkrétně je žádost v rozporu s požadavkem DZ ČR nezvyšovat kapacitu soukromých a církevních středních škol (tedy zachovat stávající počet) a požadavkem zásadního nezvyšování počtu středních škol ani míst poskytování vzdělávání na těchto školách, neboť je dostatečná nabídka spektra oborů vzdělávání na středních školách a rovněž existuje disponibilní kapacita na již existujících školách (z tohoto požadavku lze učinit výjimku pouze ve výjimečném a odůvodněném případě, který bude dostatečně podložen). Dále je žádost v rozporu s DZ JČK, kapitolou II Strategické směry rozvoje vzdělávání a vzdělávací soustavy. Konkrétně byl shledán rozpor s požadavkem:

- postupné optimalizace sítě škol,
- takové struktury škol a jejich kapacit, která odpovídá demografickému vývoji příslušné věkové kategorie se zachováním kvality a dostupnosti a se zachováním komplexní oborové nabídky odpovídající momentálním i budoucím potřebám pracovního trhu,
- oborové skladby odpovídající současným potřebám trhu práce a rovnoměrného zastoupení oborů na celém území české republiky,
- nezvyšování kapacit škol, nezvyšování kapacit maturitních oborů.

Výše uvedené rozpory žádosti s DZ ČR a DZ JČK MŠMT v napadeném rozhodnutí dokládá statistickými daty, které mělo k dispozici, a to zejména stran počtu žáků vzdělávajících se v oboru vzdělání skupiny 78 – Obecná odborná příprava pro školní rok 2014/2015, přičemž z nich vyplývá, že žádný z oborů této skupiny není naplněn ani z 90 %. Z těchto skutečností MŠMT dovozuje, že stávající nabídka středních škol v Jihočeském kraji je dostatečná. Dále se MŠMT vyjadřuje k předpokládaným odborným zaměřením v žádosti uvedeného oboru Kombinované lyceum, tedy k zaměření technickému, přírodovědnému a humanitnímu, přičemž k těmto odbornostem opět sděluje, že v Jihočeském kraji nejsou obory technické lyceum, přírodovědné lyceum a pedagogické lyceum naplněny.

MŠMT při rozhodování rovněž přihlédlo k negativnímu stanovisku Jihočeského kraje (viz usnesení Rady Jihočeského kraje č. 1294/2014/RK-51 ze dne 27. 11. 2014).

MŠMT se v rozhodnutí č.j. MSMT-45656/2014-8 ze dne 10. 3. 2015 rovněž vypořádalo s námitkami účastníka řízení a jeho stanovisky a snažilo se účastníkovi objasnit smysl a účel DZ ČR a DZ JČK.

Rozhodnutí MŠMT č.j. MSMT-45656/2014-8 ze dne 10. 3. 2015 bylo účastníkovi řízení oznámeno dne 12. 3. 2015.

Dne 26. 3. 2015 podal účastník řízení prostřednictvím svého právního zástupce proti rozhodnutí č.j. MSMT-45656/2014-8 ze dne 10. 3. 2015 rozklad. Rozklad byl dle § 83 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 4 správního řádu podán včas.

Po podání rozkladu účastník řízení využil svého práva nahlédnout do spisu dle § 38 správního řádu, a to dne 3. 6. 2015, přičemž do protokolu sdělil prostřednictvím osoby oprávněné za něj jednat, že trvá na podaném rozkladu a že „dle jeho názoru není vyjádření jednotlivých odborů MŠMT a Krajského úřadu jihočeského kraje dostatečně vypořádané s argumentací v rozkladu“; účastníku řízení byla rovněž předána kopie interního sdělení č.j. MSMT-9735/2015-1 ze dne 14. 4. 2015 a interního sdělení č.j. MSMT-45656/2014-8 ze dne 10. 4. 2015.

II.

V podaném rozkladu účastník řízení uvádí, že napadené rozhodnutí je nezákonné, nesprávné, v rozporu se základními právy a svobodami a s veřejným zájmem, že je zde střet zájmů Krajského úřadu Jihočeského kraje a zřizovatele školy (roz. účastníka řízení), že jde o diskriminační přístup ke zřizovateli a že vyhovění žádosti účastníka řízení by mělo pozitivní diverzifikační přínos do stávající nabídky sítě středních škol.

Konkrétně pak účastník řízení namítá, že:

- stanovisko Krajského úřadu Jihočeského kraje nebylo dostatečně odůvodněné, a proto nebylo způsobilým podkladem pro rozhodnutí,
- že jeden z podkladů byl MŠMT zaslán opožděně dne 27. 2. 2015, navíc z iniciativy účastníka řízení, a tudíž MŠMT nemělo kapacitu tento dokument posoudit,
- obor Kombinované lyceum nelze srovnávat s ostatními obory dostupnými v kraji nebo ho suplovat jinými obory v kraji, a že jde o obor, který má samostatný Rámcový vzdělávací program a který je realizován v jiných krajích,
- rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť je nedostatečně odůvodněné, když vzalo v potaz jen izolované kritérium optimalizace dle DZ ČR a DZ JČK,
- že bylo rozhodnuto po lhůtě uvedené v § 148 odst. 1 školského zákona (90 dnů od doručení rozhodnutí),
- vznik Kombinovaného lycea je ve veřejném zájmu a v souladu se základními lidskými právy a svobodami, v souladu s celospolečenským zájmem na kvalitním, rozmanitým a ekonomicky výhodném vzdělávání,

- rozhodnutí je v rozporu s veřejným zájmem, neboť trvá na rigidní formě vzdělání, rigidní školské soustavě, ekonomické podpoře státních škol,
- MŠMT nebere v úvahu, že kombinované lyceum má vlastní rámcový vzdělávací program a není kombinací existujících lyceálních oborů, a že je třeba zachovat žákům a studentům možnost vzdělávat se na principech waldorfské pedagogiky i na střední škole v Jihočeském kraji, které navazuje na waldorfské mateřské a základní školy,
- rozhodnutí je v rozporu s právem na vzdělání a právem rodičů na výchovu svých dětí, neboť děti a jejich rodiče žijící v Jihočeském kraji nemají při volbě dalšího vzdělávání na výběr daného oboru vzdělávání, který je v jiných krajích umožněn,
- jím požadované řešení je v souladu čl. 29 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, podle kterého výchova dítěte má směřovat k rozvoji osobnosti dítěte, jeho nadání a rozumových a fyzických schopností v co nejširším objemu, neboť waldorfská pedagogika v nejširším smyslu tento účel naplňuje, když klade důraz na rozvoj individuálních schopností dítěte,
- jsou zvýhodňováni státní zřizovatelé středních škol (včetně Jihočeského kraje), což je diskriminační,
- napadené rozhodnutí vyhodnocuje jen izolovanou část DZ ČR a DZ JČK zabývající se optimalizací sítě středních škol a nebere v úvahu jiné skutečnosti, mezi něž řadí tu, že kombinované lyceum je obor, který je poskytován v jiných krajích, nebo tu, že střední školy krajské nejsou naplněny ani ze 30 %,
- Krajský úřad Jihočeského kraje se chová jako konkurent a v tomto duchu prosazuje svůj zájem v řízení o zápisu, přičemž navíc provozuje své školy, které nejsou naplněny ani ze 30 %,
- rozhodnutí je výsledkem libovůle veřejné moci, která prosazuje vlastní zájmy nad zájmy veřejné a brání vzniku životaschopné konkurence na úrovni středních škol v Jihočeském kraji,
- zájemci o studium na waldorfské střední škole musí dojíždět do vzdálených krajů, přičemž tuto skutečnost – zájem o toto studium - MŠMT nezohlednilo a opomíjí,
- vznik kombinovaného lycea je v souladu s relevantními ustanoveními a doporučeními Strategie 2020, např. na str. 18, kde se hovoří o podpoře oborů s odbornou přípravou a přenositelnými dovednostmi, se kterými jsou jejich absolventi schopni se rychle přizpůsobit nestabilitě a nejistotě na trhu práce (naplnění tohoto požadavku účastník řízení dokládá tím, že kombinované lyceum je oborem s odborně obecnou přípravou, které vykazují nejnižší míry nezaměstnanosti,
- zřízení kombinovaného lycea v kraji by znamenalo vyrovnání a zlepšení nastavených kvót počtu žáků ve smyslu DZ JČK.

III.

Ministryně napadené rozhodnutí č.j.: MSMT-45656/2014-8 ze dne 10. 3. 2015 a správní řízení, jež jeho vydání předcházelo, poté, co byl rozklad projednán rozkladovou komisí, přezkoumala z hlediska zákonnosti (souladu s právními předpisy) a z hlediska správnosti co do námitek uvedených v rozkladu ve smyslu § 89 odst. 2 správního řádu, a došla k závěru, že rozklad není důvodný.

Napadené rozhodnutí ob stojí, neboť je v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu dostatečně odůvodněno, a to zejména v tom smyslu, že je zřejmé, na základě jakých zjištění a faktů (jde zejména o ve spise založená a v rozhodnutí popsaná statistická data) dospělo k závěru, že žádost účastníka řízení je v rozporu s DZ ČR a DZ JČK (viz str. 3 a 4 napadeného rozhodnutí).

Pokud jde o řízení, které vydání napadeného rozhodnutí předcházelo, uvádí se, že v řízení byla všechna procesní práva účastníka řízení zachována. MŠMT s účastníkem řízení komunikovalo, což dokládají písemná vyjádření a stanoviska účastníka řízení založená ve spise. Dále, účastník řízení byl o všech úkonech v řízení informován, bylo mu umožněno nahlížet do spisu a byl řádně vyzván k vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu. Postupu MŠMT při vedení řízení nelze nic vytknout a z tohoto pohledu není důvodná námitka účastníka řízení, že jeden z podkladů pro rozhodnutí (blíže jej účastník neoznačuje) byl doručen MŠMT až dne 27. 2. 2015 a že se s ním tedy MŠMT nemohlo řádně seznámit. MŠMT shromáždilo celý spisový materiál v podobě způsobilé pro rozhodnutí dne 12. 2. 2015, neboť tento den vyzvalo účastníka řízení k seznámení se s podklady pro rozhodnutí. Další dokumenty a vyjádření, které byly MŠMT doručeny po tomto datu (vyjádření ke stanovisku Jihočeského kraje k žádosti obsahující komentář účastníka řízení, v němž se stanoviskem Jihočeského kraje polemizuje, o rozsahu 3 stran ze dne 27. 2. 2015), jsou dokumenty účastníka řízení známé (byly jím předloženy), MŠMT se s nimi seznámilo, posoudilo je a vyhodnotilo jako nerelevantní z hlediska zákonných požadavků § 148 odst. 3 písm. a) školského zákona pro zápis změny údajů v rejstříku škol a školských zařízení. Rozhodně nelze přisvědčit účastníku řízení, že MŠMT nemělo čas dokument doručený dne 27. 2. 2015 řádně zhodnotit a posoudit, když rozhodnutí bylo vydáno dne 10. 3. 2015.

Pokud jde o skutkové a právní posouzení věci, lze konstatovat, že toto posouzení je srozumitelné a na zjištěný skutkový stav přílehlivé. Napadené rozhodnutí splňuje požadavky kladené na takový správní úkon a vyslovené též Nejvyšším správním soudem v rozsudku sp. zn. 9 As 82/2014 – 46 z 18. 9. 2014, podle kterého: „... je nutné v odůvodnění uvést důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při hodnocení podkladů pro rozhodnutí a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků řízení a jejich vyjádřeními k podkladům rozhodnutí.“.

IV.

Pokud jde o námitky uvedené v rozkladu, konstatuji, že jsou nedůvodné, přičemž blíže k nim sděluji následující.

K námitce, že stanovisko Krajského úřadu Jihočeského kraje nebylo dostatečně odůvodněné, a proto nebylo způsobilým podkladem pro rozhodnutí, se uvádí, že primárně musí MŠMT zjistit skutečnosti podstatné pro posouzení žádosti dle § 148 školského zákona, přičemž zjistí-li, že jsou dány důvody pro zamítnutí žádosti, žádost zamítne, a to nikoli proto, že to žádá dotčený kraj nebo krajský úřad, ale proto, že jsou naplněny zákonné důvody (zde rozpor s DZ ČR a DZ JČK). To, že jedním z podkladů pro rozhodnutí bylo stanovisko krajského úřadu, nesignaluje, že MŠMT může rezignovat na svoji povinnost všechny podklady řádně a nestranně dle zákona posoudit a toto posouzení přesvědčivě uvést v rozhodnutí. Tomuto požadavku ministerstvo dostalo, když v odůvodnění napadeného rozhodnutí výslovně

konstatuje, že žádost posoudilo a shledalo její rozpor s citovanými kapitolami DZ ČR a DZ JČK. Lze tedy shrnout, že stanovisko krajského úřadu, které nemá povahu závazného stanoviska, nemusí splňovat požadavky kladené na správní rozhodnutí, a to právě proto, že jde jen o stanovisko, které je nadto jen jedním z podkladů pro rozhodnutí.

K námitce, že jeden z podkladů byl MŠMT zaslán opožděně dne 27. 2. 2015, navíc z iniciativy účastníka řízení, a tudíž MŠMT nemělo kapacitu tento dokument posoudit, se opakuje, co bylo uvedeno výše. MŠMT shromáždilo celý spisový materiál v podobě způsobilé pro rozhodnutí dne 12. 2. 2015, neboť tento den vyzvalo účastníka řízení k seznámení se s podklady pro rozhodnutí. Další dokumenty a vyjádření, které byly MŠMT doručeny po tomto datu (vyjádření ke stanovisku Jihočeského kraje k žádosti obsahující komentář účastníka řízení, v němž se stanoviskem Jihočeského kraje polemizuje, o rozsahu 3 stran ze dne 27. 2. 2015), jsou dokumenty účastníku řízení známé (byly jím předloženy), MŠMT se s nimi seznámilo, posoudilo je a vyhodnotilo jako nerelevantní z hlediska zákonných požadavků § 148 odst. 3 písm. a) školského zákona pro zápis změny údajů v rejstříku škol a školských zařízení. Rozhodně nelze přisvědčit účastníku řízení, že MŠMT nemělo čas dokument doručený dne 27. 2. 2015 řádně zhodnotit a posoudit, když rozhodnutí bylo vydáno dne 10. 3. 2015.

K námitce, že obor Kombinované lyceum nelze srovnávat s ostatními obory dostupnými v kraji nebo ho suplovat jinými obory v kraji, a že jde o obor, který má samostatný Rámcový vzdělávací program a který je realizován v jiných krajích, se uvádí následující. Rámcový vzdělávací program oboru 78-42-M/06 Kombinované lyceum byl vydán v tzv. 3. etapě kurikulární reformy, a to nařízením vlády č. 242/2009 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (v současné době bylo nařízení vlády č. 689/2004 Sb. nahrazeno nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů), **a jedná se o obor ve skupině 78 Obecně odborná příprava a může být vyučován na všech středních školách, nejen na těch, které jsou založeny na principem waldorfské pedagogiky** (sám obor waldorfské lyceum už právní řád nezná, byl nahrazen kombinovaným lyceem). Z toho plyne, že uvedený obor lze srovnávat s jinými obory, především s obory ve skupině 78. Rovněž je třeba podotknout, že školský zákon nečlení střední vzdělávání na to uplatňující principy waldorfské pedagogiky a to tyto principy neuplatňující; v tomto přistupuje ke všem oborům stejně z hlediska odbornosti.

K námitce, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť je nedostatečně odůvodněné, když vzalo v potaz jen izolované kritérium optimalizace dle DZ ČR a DZ JČK, se uvádí, že zákonný důvod pro zamítnutí žádosti v § 148 odst. 3 písm. a) školského zákona je založen právě a jen na tom, že žádost odporuje DZ ČR nebo DZ JČK, případně oběma. Pro zamítnutí žádosti tedy postačuje, že je naplněn tento důvod a další skutečnosti pak nemají z hlediska zákonných mantinelů pro rozhodování MŠMT relevanci; o tom byl účastník řízení v napadeném rozhodnutí ostatně vyrozuměn. K tomuto lze dodat, že dle § 51 odst. 3 správního řádu platí, že je-li v souladu s požadavky § 3 správního řádu zjištěna skutečnost, která znemožňuje žádosti vyhovět (roz. rozpor s jedním z uvedených dlouhodobých záměrů), neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne. Postup MŠMT byl tedy v souladu také se základními procesními pravidly ve správním řádu.

K námitce, že bylo rozhodnuto po lhůtě uvedené v § 148 odst. 1 školského zákona (90 dnů od doručení rozhodnutí), se uvádí, že napadené rozhodnutí bylo vydáno po zákonem stanovené lhůtě 90 dnů, ale nejedná se o vadu rozhodnutí nebo řízení, pro kterou by bylo možné a důvodné napadené rozhodnutí zrušit. Jedná se o lhůtu pořádkovou, která byla překročena nikoli zásadním způsobem, zvláště, vezmeme-li v potaz, že jde o záležitost složitou.

K námitce, že vznik kombinovaného lycea je ve veřejném zájmu a v souladu se základními lidskými právy a svobodami, v souladu s celospolečenským zájmem na kvalitním, rozmanitým a ekonomicky výhodném vzdělávání, se uvádí, že jde o legitimní a logický závěr účastníka řízení, kterému ale nelze přisvědčit. Skutečnost, zda je žádost účastníka řízení v souladu s veřejným zájmem, má a musí posoudit právě MŠMT, potažmo ministryně, přičemž veřejný zájem na kvalitním, správně strukturovaném a společenským potřebám a dalším zákonným požadavkům odpovídajícím systému vzdělávání (roz. na základních a středních školách) se odráží právě v dlouhodobých záměrech, které jsou za tím účelem přijímány vládou a projednány Parlamentem České republiky (DZ ČR) nebo zastupitelstvem příslušného kraje (DZ JČK a dalších krajů). Tím se vylučuje též libovůle MŠMT při rozhodování o žádostech o zápis oborů vzdělání do rejstříku škol a školských zařízení, neboť dlouhodobé záměry dávají ministerstvu meze, ve kterých může své úvahy a posouzení žádostí realizovat. Proto též zákon dlouhodobým záměrům přikládá takovou váhu, že žádosti, která je s nimi v rozporu, nelze vyhovět (viz § 148 odst. 3 písm. a) školského zákona). V souladu s tím je ta část odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde MŠMT dlouhodobé záměry popisuje a vysvětluje jejich smysl a účel.

K námitce, že rozhodnutí je v rozporu s veřejným zájmem, neboť trvá na rigidní formě vzdělání, rigidní školské soustavě, ekonomické podpoře státních škol, nelze než zopakovat, že důvodem pro zamítnutí žádosti je shledaný rozpor s § 148 odst. 3 písm. a) školského zákona, tedy že žádost odporuje DZ ČR a DZ JČK. Zamítnutí žádosti je postaveno na tomto zákonném důvodu a úvahy, zda je systém vzdělávání v České republice rigidní nebo jsou rigidní formy vzdělávání (což zřejmě neodpovídá s ohledem na rozmanitost oborů atd. skutečnosti) proto nejsou relevantní a nemohou zvrátit důvod pro zamítnutí žádosti, když jsou z kategorie koncepčních a strategických, což se logicky s konkrétním řízením v konkrétní věci neslučuje.

K námitce, že MŠMT nebere v úvahu, že kombinované lyceum má vlastní rámcový vzdělávací program a není kombinací existujících lyceálních oborů a že je třeba zachovat žákům a studentům možnost vzdělávat se na principem waldorfské pedagogiky i na střední škole v Jihočeském kraji, které navazuje na waldorfské mateřské a základní školy, se opět uvádí, co bylo uvedeno shora, že rámcový vzdělávací program oboru 78-42-M/06 Kombinované lyceum byl vydán v tzv. 3. etapě kurikulární reformy, a to nařízením vlády č. 242/2009 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (v současné době bylo nařízení vlády č. 689/2004 Sb. nahrazeno nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů), a jedná se o obor ve skupině 78 Obecně odborná příprava a může být vyučován na všech středních školách, nejen na těch, které jsou založeny na principu waldorfské pedagogiky (sám obor waldorfské lyceum už právní řád nezná, byl nahrazen kombinovaným

lyceem). Z toho plyne, že uvedený obor lze srovnávat s jinými obory, především s obory ve skupině 78. Rovněž je třeba podotknout, že školský zákon nečlení střední vzdělávání na to uplatňující principy waldorfské pedagogiky a to tyto principy neuplatňující.

K námitce, že rozhodnutí je v rozporu s právem na vzdělání a právem rodičů na výchovu svých dětí, neboť děti a jejich rodiče žijící v Jihočeském kraji nemají při volbě dalšího vzdělávání na výběr daného oboru vzdělávání, který je v jiných krajích umožněn, se uvádí v první řadě, že dle čl. 33 odst. 3 Listiny základních práv a svobod platí, že zřizovat jiné školy než státní a vyučovat na nich lze jen za podmínek stanovených zákonem. Takovým zákonem je právě školský zákon a v tomto konkrétním případě jeho § 148 odst. 3 stanoví důvody pro zamítnutí žádosti; ve zbytku platí, co bylo uvedeno výše k předchozím námitkám a důvodům zamítnutí žádosti. Lze jen dodat, že zamítavým rozhodnutím jistě nedošlo k zásahu do práva na vzdělávání konkrétního dítěte, žáka nebo studenta a tím spíše nemohlo dojít k zásahu práva do práva rodiče na výchovu svých dětí.

K námitce, že účastníkem řízení požadované řešení je v souladu čl. 29 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, podle kterého výchova dítěte má směřovat k rozvoji osobnosti dítěte, jeho nadání a rozumových a fyzických schopností v co nejširším objemu, neboť waldorfská pedagogika v nejširším smyslu tento účel naplňuje, když klade důraz na rozvoj individuálních schopností dítěte, se uvádí, že nemá žádnou relevanci k předmětu řízení a že čl. 29 citované úmluvy bez dalšího platí.

K námitce, že napadeným rozhodnutím jsou zvýhodňováni státní zřizovatelé středních škol (včetně Jihočeského kraje), což je diskriminační, se uvádí, že není důvodná. Požadavek nezvyšovat kapacitu soukromých škol a církevních škol vyplývá přímo z DZ ČR, o jehož charakteru, účelu a koncepční povaze bylo pojednáno výše a také v napadeném rozhodnutí, a znovu je třeba zdůraznit, že MŠMT je při rozhodování o žádosti tímto dokumentem vázáno. V toto případě je však podstatná také skutečnost, že v Jihočeském kraji je dostatek kapacit středních škol ve skupině oborů 78 (viz data, která jsou k dispozici, a to i ve spise a s nimiž se účastník řízení prokazatelně seznámil), které nejsou naplněny, což platí bez ohledu na osobu zřizovatele. Nadto žádost je v rozporu nejen s uvedeným požadavkem DZ ČR, ale také s jeho požadavkem zásadního nezvyšování počtu středních škol ani míst poskytování vzdělávání na těchto školách, neboť je dostatečná nabídka spektra oborů vzdělávání na středních školách a rovněž existuje disponibilní kapacita na již existujících školách, a dále je v rozporu s DZ JČK.

K námitce, že napadené rozhodnutí vyhodnocuje jen izolovanou část DZ ČR a DZ JČK zabývající se optimalizací sítě středních škol a nebere v úvahu jiné skutečnosti, mezi něž řadí tu, že kombinované lyceum je obor, který je poskytován v jiných krajích, nebo tu, že střední školy krajské nejsou naplněny ani ze 30 %, se opětovně uvádí, co bylo uvedeno výše – že rámcový vzdělávací program oboru 78-42-M/06 Kombinované lyceum byl vydán v tzv. 3. etapě kurikulární reformy, a to nařízením vlády č. 242/2009 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (v současné době bylo nařízení vlády č. 689/2004 Sb. nahrazeno nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů), a jedná se o obor ve skupině 78 Obecně odborná příprava a může být vyučován na všech středních školách, nejen na těch, které jsou založeny na principem waldorfské pedagogiky (sám obor waldorfské

lyceum už právní řád nezná, byl nahrazen kombinovaným lyceem). Z toho plyne, že uvedený obor lze srovnávat s jinými obory, především s obory ve skupině 78. Rovněž je třeba podotknout, že situace v jiných krajích není stejná, a proto námitku týkající se počtu a oborů středních škol v jiných krajích, nelze bez dalšího považovat za relevantní; a to zvláště za situace, že obor kombinované lyceum patří do skupiny oborů 78, které lze porovnávat a tedy je z hlediska nabídky těchto oborů v Jihočeském kraji porovnání vést. Nadto je třeba konstatovat, že žádost byla shledána rozpornou nejen s DZ JČK, ale i s DZ ČR.

K námitce, že Krajský úřad Jihočeského kraje se chová jako konkurent a v tomto duchu prosazuje svůj zájem v řízení o zápisu, přičemž navíc provozuje své školy, které nejsou naplněny ani ze 30 %, lze uvést, že krajský úřad i Jihočeský kraj poskytují stanoviska a vyjádření k žádosti (byť povinná dle § 147 odst. 1 písm. q) a nezávazná) jako podklad pro rozhodnutí. Samo rozhodnutí ale dle § 148 školského zákona vydává MŠMT a právě MŠMT posuzuje žádost z hlediska zákona. Tudíž i kdyby se Jihočeský kraj choval jako konkurent, neznamená to, že žádost, která je v souladu se zákonem, je třeba zamítnout, a naopak. Na tom nic nemění skutečnost, že dlouhodobý záměr kraje schvaluje zastupitelstvo a že rozpor s ním je důvodem pro zamítnutí žádosti, neboť význam a účel dlouhodobých záměrů vyplývá přímo ze zákona a byl to zákonodárce, který je označil za natolik významné, že žádost o zápis do rejstříku škol a školských zařízení podaná v rozporu s nimi musí být zamítnuta.

Námitce, že rozhodnutí je výsledkem libovůle veřejné moci, která prosazuje vlastní zájmy nad zájmy veřejné a brání vzniku životaschopné konkurence na úrovni středních škol v Jihočeském kraji, nelze přisvědčit, přičemž opět lze zopakovat, co bylo uvedeno výše. Skutečnost, zda je žádost účastníka řízení v souladu s veřejným zájmem, má a musí posoudit MŠMT, potažmo ministryně, přičemž veřejný zájem na kvalitním, správně strukturovaném a společenským potřebám a dalším zákonným požadavkům odpovídajícím systému vzdělávání (roz. na základních a středních školách) se odráží právě v dlouhodobých záměrech, které jsou za tím účelem přijímány vládou a projednány Parlamentem České republiky (DZ ČR) nebo zastupitelstvem příslušného kraje (DZ JČK a dalších krajů). Tím se vylučuje též libovůle MŠMT při rozhodování o žádostech o zápis oborů vzdělání do rejstříku škol a školských zařízení, neboť dlouhodobé záměry dávají ministerstvu meze, ve kterých může své úvahy a posouzení žádostí realizovat. Proto též zákon dlouhodobým záměrům přikládá takovou váhu, že žádosti, která je ním v rozporu, nelze vyhovět (viz § 148 odst. 3 písm. a) školského zákona). Nutno poznamenat, že MŠMT jako správní orgán nemá vlastní zájmy, nýbrž jako správní úřad obhajuje a prosazuje zájmy státu vymezené, vyslovené nebo zakotvené v právních a dalších předpisech, dokumentech a normách (viz čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky).

K námitce, že zájemci o studium na waldorfské střední škole musí dojíždět do vzdálených krajů, přičemž tuto skutečnost – zájem o toto studium - MŠMT nezohlednilo a opomíjí, se uvádí, že není z hlediska posouzení zákonných důvodů pro zamítnutí žádosti relevantní.

K námitce, že vznik kombinovaného lycea je v souladu s relevantními ustanoveními a doporučeními Strategie 2020, např. na str. 18, kde se hovoří o podpoře oborů s odbornou přípravou a přenositelnými dovednostmi, se kterými jsou jejich absolventi schopni se rychle přizpůsobit nestabilitě a nejistotě na trhu práce (naplnění tohoto požadavku účastník řízení dokládá tím, že kombinované lyceum je oborem s odborně obecnou přípravou, které vykazují nejnižší míry nezaměstnanosti), se uvádí, že žádost byla posouzena dle DZ ČR za roky

2011 až 2015 a platného DZ JČK, jak požaduje § 148 školského zákona a pro rozpor s nimi byla zamítnuta. Cíle Strategie 2020 tím nejsou zpochybněny a napadené rozhodnutí není s těmito cíli v rozporu.

K námitce, že zřízení kombinovaného lycea v kraji by znamenalo vyrovnání a zlepšení nastavených kvót počtu žáků ve smyslu DZ JČK, se uvádí, že není relevantní, neboť zákon s takovým kritériem nespojuje žádné právní následky a pojem kvóta ani nezná.

V.

Vzhledem k výše uvedenému ministryně rozhodla, jak je uvedeno shora ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 4 správního řádu nelze odvolat ani podat rozklad.

V Praze dne 5. 8. 2015

.....
Mgr. Kateřina Valachová, Ph.D., v.r.
ministryně školství, mládeže a tělovýchovy

Za správnost: Mgr.: Martina Postupová

Rozdělovník:

- 1) Právní zástupce žadatele – Mgr. Martin Láník, advokát, se sídlem Karlovo náměstí 24, 110 00 Praha 1
doručit do DS
- 2) spis č.j. MSMT-9735/2015

Vypraveno dne: 6. 8. 2015